

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИК

Издава Варненската Градска Община.

ИЗЛИВА ВСЕКА СРЯДА.

Абонамент 60 лева годишно.

Един брой 1 лев.

Всяко що се отнася за вестника, да се явпраща до редакцията, кметството — Варна.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ НА III или IV СТРАНИЦА:

Официални: на дума по 1 лев; заглавие, дата и подпис по 3 лева.

Частни: на дума по 1 лева, а на кв. см. по 1-50 лв.

За I или II страница — удвоено.

ОФИЦИАЛЕН ОТДЕЛ.

Бюджетни.

Бюджетно-проектът на общината за текущата 1922/23 финансова година е приготвен от Кмета и ще се внесе в сегашната редовна сесия на общ. съвет на гласуване.

Както го и предвидехме в статиите си „бюджетни“ в излезлите неколко броя на вестника ни, бюджета ще се приключи с един дефицит от около 20,000,000 лв.

В следващите броеве ние ще изнесем приходните и разходни пера по всеки § отделно, а тук ще изложим само общите суми, тъй както са в бюджетно-проекта.

За редовен приход, както се е държало сметка за максималните постъпвания, са предвижда сумата лева 36,244,083

Извънредни приходи и от недобори от смет, вода и канално право, лева 8,000,000

Всичко приходи, лева 44,244,083

Расходи редовни и извънредни, придържайки се в минималното и поставяйки само 1/10 част от дяговете, които са 12,103,753 лева, съгласно чл. от закона за градските общини, лева 63,391,090

Дефицит, лева 19,147,007

Ако се предвиди целия дълг на общината, дефицита ще надмине сумата 30 милиона лева.

Най-големите разходи са: за издръжка на училищата, съгласно новия закон, 11,138,424 лева и за добавъчно възнаграждение на общинските чиновници и служаци 10,854,340 лева.

Как общината ще се справи с тия грамадни дефицити, за причините на които сме говорили в излезлите си до сега броеве и ще говорим пак, е един въпрос, не тъй лесно разрешим.

По съжпотията.

Недавно една комисия заседава в помещението на туващото градоначалство, която си беше поставила похвалната цел: да проучи причините на тъй тежката вече съжпотия на сжестните и от първа необходимост предмети и да препоръча

на респективните власти съответни и целесъобразни мерки за намалението ѝ.

До колкото се простират нашите сведения, тая комисия е взела известни решения, които ще съобщим, преди всичко, на общинското управление, което, по закона е длъжно да нормира цените на потребителните продукти, нещо, което до сега е правено, без, обаче — по независещи от общ. управление причини — да се е дошло до едно задоволително положение.

Колчем пъти е ставало дума за съжпотията, ние всекога сме държали на това, че тя, бидейки обща и като логическа последица от разорителната европейска война, тъй лесно, само с локални средства, не може да се премахне. Общинското управление, колкото и да желае премахването ѝ, не са ли явят в помощ и други фактори, на първо место държавната власт, а след туй и самото общество — тя нема да бъде премахната.

Инициативата на заседаващата при градоначалството комисия е похвална и насърчителна за самото общ. управление, защото в нея влизат представители на държавната власт и такива на търговски и еснафски сдружения и корпорации, както и съзнателни граждани, които сигурно ще уважат влиянието в изпълнението на мерките на общ. управление, предприемани до сега и предстоящи да се предприемат в туй направление.

Представителите на държавната власт, в желанията на които да се намали съжпотията не се сжмняваме, ще могат и ще трябва да осведомят централната държавна власт, че без нейната намеса, без нейните общи мерки, локалните власти не са в състояние да намалят съжпотията. Мерките на тия власти ще си останат само една палиатива, до като най-важното, което трябва да се направи, като напр. спиране износа до определени размери за местни нужни на храни и други продукти, обща и задължителна за целото царство нормировка на хлеб, месо, сирене, кашкавал и пр., не се вземат от държавната власт.

Инициатива, как може да се направят мерките, говеждото месо напр., когато се продава 25 или 30 лв. к-ма, туй да му наложат цена 20 или 22 лв.? Как може да наложат цена на хлеба — черния по 5 лв и белия по 6 или 8 лв. к-ма, когато другаде се продава на

по-висока цена? Същото е и за сиренето, кашкавала и др. сжестни продукти. — Наложите ли по-ниски от другаде цени, рискувате всяко да изчезне от пазари и дори хали и фурни да не дават месо и хлеб. Где е, в токъв случай, власта и силата на общин. управление да застави фурниджии, касаци, бакали и пр. да докарат добитък за клане, брашно и пр. и да прозават на по-ниски от другаде, дори и от блиски градове цени?

Веднаж за винаги трябва да се разбере, че без общи мерки, които са възможни само от държавната власт, а как тя ще ги нарежда — административно или по законодателен ред, е нейна работа, — премахването на съжпотията по отношение на сжестните продукти, е немислима.

На второ место важна роля в борбата с съжпотията играе и самото общество. Това ние не веднаж сме изтъквали. Ако самото общество не изпълнява мерките на власта по отношение цените, а тайно или явно букува на цени, каквито му се искат, понятно е, че никакви мерки от страна на власта, била тя държавна или общинска, не ще могат да намалят съжпотията.

На всеки случай ние похваляваме желанието на комисията, заседаваща при градоначалството, целище намалението на съжпотията, и я уверяваме, че общинското управление ще вземе под внимание нейното мнение, като разчита и на съдействието ѝ за прилагането на мерките, които са наложени, или ще се наложат от общинската власт.

Укриване на общински берии.

Мнозина строители на нови постройки, или надстройки, с цел да избегнат установените общински такси за строежи, заявяват в техническото при общинското управление отделение, че ще извършват малки ремонти и за такава цел искат позволителни. От направените впоследствие при самите постройки проверки се е указвало, че не ремонти, за каквито са издадени позволителните, а цели нови постройки, или надстройки са извършвани. Констатирани са много случаи на укриване и водната такса при строежите и ремонтите.

Не е въпроса, че общината нема да извърши своите проверки, да откърне измамата и да си събере съответните так-

се; обаче осадителното в случая е, че тогава, когато общината някогва от безпаричие; когато не може да си посрещна редовните задължения и чиновниците и служащите ѝ не са получавали заплатите си за няколко месеца, — се намират граждани, които съзнателно укриват едно нейно право.

Изтъквайки този печален факт, ние се надеем, че поне за в бъдеще нема да се повтарят такива укривания, които съвсем зле препоръчват авторите им и ги таксуват за лоши граждани, недържачи сметка за интересите на общината си, финансовото разстройство на която не може един ден да се не отрази и върху тех.

За чистотата в града.

Ако за отделното лице чистотата е едно от необходимите условия за здравие, за обществото тя е нещо по-вече от необходимост. Отделното лице може и е длъжно само да се грижи за чистотата си и колчем тя е на по-висока степен, толкова отделното лице се смета за интелигентно и пропито от съзнанието за ползата от нея — чистота. За обществената чистота, обаче, грижата е възложена на общината, в лицето на нейните санитарни органи.

Еднакви ли са условията за поддържането чистотата от отделното лице и от общината? На този въпрос, може с положителност да се отговори отрицателно: първо — защото от субективната воля, степента на интелигентност и съзнанието от ползата на чистотата, без да говорим за средствата, зависи отделното лице да има в себе си и около себе си онака чистота, която да го предпази от евентуални епидемични заболявания; и второ — с личен труд и без особенни материални жертви, отделното лице, действувайки в съвсем малък район, може всекога да поддържа една, ако не идеална, поне задоволителна чистота. Не е тъй за общината: Тук се изисква колективна воля, без да говорим за интелигентност и съзнание, които не липсват в болшинството органи на общината, натоварени с санитарната служба; изискват се — най-важното — материални средства, без каквито нищо не би могло да се направи. Независимо от това, изискват се и ред други условия, за да може да се очаква една задоволителна чистота. На първо място трябва добре павирани улици, площади и тротоари, а така също и обща градска канализация, с всички ѝ подземни и надземни тръби и водостоци за помините и фекалните. Ала най-важното, което се изисква, е: дълбоко съзнание у гражданството за обществената чистота и за ползата от нея. Това е толкова по-нуждно за нашия град, който нема, освен малка част, павирани улици и площади, нема обща канализация, пак и материалните средства на общината са тъй слаби, че ангажирането от тях такава част, каквата е необходима за целта, е толкова трудно.

В крага на възможното респективните общински санитарни органи правят всичко зависящо от тех и от общината; но — нека го признаем — обществото съвсем малко, ако не и никак, дава своето съдействие поне в изпълнение на-

редбите на тия органи. Редица заповеди, инструкции и наредби има издадени се в дух да задължат гражданството да върши това, което хигиената повелява, ала малка част от гражданството изпълнява тия нареддания и то тогава, когато сме застрашени от чума и холера и от други епидемични болести, за недопущането на които или за борба с които, чистотата е едно от първите средства.

При положението, в което се намира градът ни в благоустройствено-хигиенично отношение; при слабите материални средства на общината, съдействието на гражданството за чистотата е по-вече от наложително. Достатъчно е да се поддържа частната чистота и да се изпълняват наредданията на общината и тогава ще имаме една задоволителна чистота, която ще позволи на санитарните власти ефикасна борба: първо — за недопущане да се преваят в нас заразително епидемични болести и второ — за ограничаването им, ако би се пренесли.

Ние апелираме към гражданството да поддържа частната си чистота и да изпълнява наредданията на властите за обществената, които нареддания са тъй пресни и общоразгласявани, че нема нужда да ги възпроизвеждаме.

Аксиомата, че здравето е най-висшето благо за човека, не трябва от никого да се забравя.

Когато един ден и нашия град в благоустройствено-хигиенично отношение стане като много градове, на дори и села, в Европа, тогава самата власт ще бъде в положение да поддържа обществената чистота, без да е потребно съдействието на обществото; за сега туй съдействие е нужно и без него неправдиви са всички увреци върху общинските власти за нечистотата в градът.

За държавния детски морски санаториум край гр. Варна.

На най-живописното и здравословно място край морето, на разстояние 10 км. северо-източно от гр. Варна, при пещаравен на себе си морски плаж, се намира държавния детски морски санаториум за лекуване болни, особено от: рахитизъм, лимфатизъм, туберкулоза в костната система, ставите, подкожната тжкан и на перитониума (хроническа форма).

За приемането на болни в него, управлението му е издало следното обявление:

„Съобщава се, че държавния детски морски санаториум е открит през целата година, с всички научни приспособления за през зимата.

Санитариума притежава: солариум (слънчева тираса), гдего ще се правят слънчеви бани през есента, зимата и пролетта, както и кварцова лампа, (изкуствено слънце) топли морски бани.

В санаториума са приемат на лечение деца и от двата пола, болни от рахитизъм, лимфатизъм, туберкулоза у костната система, ставите, подкожната тжкан и на перитониума (хроническа форма).

Деца болни от белодробна туберкулоза, сифилис, епилепсия, детски парализ, идиотство, вахексия (силно изтощение) и всички заразители, ме са приемат,

Пределната възраст за приемането е от 4 до 15 год. завършени. Децата не могат да се придружават в санаториума от родителите си.

Приемането на децата става по реда на записването в санаториума.

За постъпване на лечение в морския санаториум се подава заявление направо до управлението, придружено с медицинско свидетелство, с точни указания: възраста и подробното указание на болеста и че действително детето има нужда от лечение в санаториума, както и че не страда от заразителна болест.

Децата, които се явят в санаториума без предварителна покана от управлението, ще се връщат.

Бедните се приемат на безплатно лечение, като представят свидетелство за бедност; а тия, които не могат да представят такова, ще плащат по 40 лв. дневно в предплатата за един месец.

* * *

Помещението на санаториума е ново и модерно, с всички съответстващи на назначението му приспособления, строено под попечителството на покойната църковна българска Царица Мария Луиза и в единственото, може да се каже, лечебно заведение у нас за визираниите по-горе болести.

Управлението му е поверено на високо интелигентния, приветлив и специалист по визираниите болести лекар г-н Даскалов.

ЗДРАВΟΣЛОВНИ

Продължение от брой 44.

Доклад от старшия общински лекар Д-р Неделков.

Изхвърляне за напред на фекалните материци ще може да става само в шахтата около северо-източния вход в приставището, която функционира правилно; но само при условия: ако се работи изключително с аспиратора и металически цистерни. Потребно е да се предвиди персонал за тая служба и специален надзирател, а също двама пазачи на нощните ями герп., шахтата. Налага се също набавянето на една моторна, или електрическа помпа за feces.

Амбулаторната лечебна помощ се дава в трите градски амбулатории. Първата градска амбулатория се намира в V участък в частно, но просторно и удобно за целта здание. Втората градска амбулатория е предназначена да обслужва бедното население от IV уч., ала по липса на подходящо помещение, временно се помества в зданието на общинската работилница, което е тесно, извънредно шумно и съвършено неудобно за целта. Третата градска амбулатория се намира в VII уч. (Сес-Сес-мес) и се посещава само два пъти седмично от работническия лекар, който е и санитарен лекар на тоя участък.

За да се даде до негде възможност за лекуване на венеричните болни и в предимно проститутките, които, по тая или онака причина, не биват приемани на лечение в държавната болница, от 1 април т. г. се откри IV градска амбулатория при общинската болница. Заведването временно на тая амбулатория е възложено на работническия лекар, под-

помогнат от фелдшера за работническата статистика и една милосърдна сестра. Борбата с венеричните болести е една от главните задачи на общинската санитарна служба и се свежда практически, първо — в създаване възможност за рационално лекуване и второ — в упражняване на известен медицински надзор над леките жени и проститутките (чл. 33 буква е от закона за опазване общественото здраве и чл. 5 буква з от съответния правилник за общинските лекари). За първото е необходима стационарна медицинска помощ, а за второто — регистрация. Откриването на **общинската болница** е едва навряла нужда, която не трябва отлагаае. Помещението на общинската болница, „Парашичева Николов“ се нуждае от един сравнително не голям ремонт и приспособяване. В общинската болница, трябва да намерят подслон, преди всичко, ония венерично болни, чиито лекуване се налага в интереса на общественото здраве и които, по тия, или други причини, не сж приети на лечение в държавната болница, макар при последната да има специално венерично отделение. В интереса също на обществото се налага тоже подслоняване, на напреднали и безнадеждни форми от открита белодробна туберкулоза, за да се предпазят останалите членове от семейството от заразяване, а заедно с това — да се намалят и вжобще огнищата на туберкулозата. За тая цел се налага постройката на специален навилон, приспособен за лекуване на напредналите туберкулозни заболявания, които не намерят подслон ни в държавната болница, ни в саниториумите. На първо време могат да се отделят за тоя род болни 10 легла. Общинската болница, подкрепена от местното д-во за борба против туберкулозата, ще трябва също да открие и Dispensaire, който ще има за задача да открива болните, да проучава техните жилищни и социални условия и, съобразно с това, да организира чрез споменатото д-во обществената самопомощ с това социално зло.

Борбата с инфекциозните болести, при културния равнеж на нашето общество, среща големи, често не преодолими пречки. Своеремено откриване и рационалното изолиране, което е основния камък в борбата с инфекциозните болести, не всякога бива възможно, — главно поради некултурността на нашето общество и поради социално битовите ни условия. Изолирането на известни заразителни болни в държавната болница е почти невъзможно, поради липсата на легла в инфекциозния навилон, който разполага само с 18 такива, поради което, в интереса на гражданите, се диктува да се отделят известно число легла за тоя род болни при общинската ни болница. Най-сетне, общинската болница би могла да указва медицинска помощ и на бедни граждани с вътрешно, хироргиични, гинеколични и др. заболявания, на които е отказана помощ в държавната болница. От друга страна, разположена не далеко от брега на морето и плажа през летния сезон, общинската болница би могла да изиграе една грамадна роля — **роля на морски детски сонаториум** за бедните варненски деца, страдащи от костна или ганглионарна туберкулоза. Най-сетне общинската болница би могла

да организира, по подобие на Consultations de nourissons et goutte de lait, една **амбулатория за деца**, с раздаване бесплатно млеко за кармачетата на бедните граждани и работнички. За тая цел в минало годишния бюджет бе предвидена, но не се използва, сума от 5000 л., която очевидно е недостатъчна и ще трябва да се предвиди в новия бюджет най-малко 20000 лв.

От всичко това се вижда грамадното обществено значение на общинската болница, чието ремонтране, приспособяване и снабдяване с необходимия инвентар, е наложително, за да може да се ускори нейното отваряне. За горната цел ще трябва да се предвидят 30000 лв., за ремонт и приспособяване 50000 лв., за попълване и подновяване инвентаря и 250,000 лв. за храна на 40 болни, пет души служителски персонал, сметано 15 лева дневно.

За указване акушерска помощ на бедното градско население, общината разполага с четири градски акушерки, които, обаче, сж указали такава само в 14.2% по данните за 1920 и 1921 г. Това значи, че от 100 раждания, само в 15 сж бабували градските акушерки или едно раждане и помятане е коствало на общината около 340 л. През 1920 год. е имало 1387 раждания, а през 1921 — 1464. Ако приемем средно годишното число на ражданията 1500 и само половината от тех сметнем за бедни, то ще трябва общината да обезпечи най-малко 750 родилки с акушерска помощ, което ще бъде възможно само при условие: да се даде свободен избор на акушерската или тава нар. **купонна система**. При тая система при максимален хонорар за бабуване от 200 л., общината ще бъде принудена да предвиди една сума от 150,000 лв., когато при сегашното положение, за 215 случая годишно бабуване се разходват 88,000 л., заплатата за четирите общински акушерки. Очевидно е предимството на първата система. Време е вече да се организира по тоя или она начин и заболякарска помощ за бедните варненски граждани. Това може да се нареди по два начина: или да се назначи специалист общински заболякар, като му се инсталира при една от градските амбулатории заболякарски кабинет, или, което би било по изгодно за общината, да предложи на практикуващите в града заболякари да се съгласят да дават заболячебна помощ на бедното гражданско население по таксите, изработени и приети за застрахованите работници. В последния случай, както и при купонната акушерска помощ, ще трябва да се съставят точни списъци на бедните варненски граждани, като се снабдят с специални „книжки за бедност“, в които ще се отбелязва указаната медицинска или акушерска помощ.

Съгласно „закона за хигиената и безопасността на труда“, чл. 24, варненската община е назначила специален **работнически лекар** а от 1921 год. и един санитарен агент за работническата статистика. Назначението на тоя лекар е да проучи условията на труда в разните индустриални и занаятчийски заведения от санитарно-хигиенично гледище и да въздействува за прилагане на установените от науката и закона хигиенич-

ни норми, а също и да указва първа медицинска помощ на заболяемите работници. Според закона, разходите за издръжката на лекаря и фелдшера сж в тжжест на индустриалците, поради което, с решение под № 128 на общинския съвет, е определена такса по 10 лв. на работник за 1922 год., а с решение № 373 от 8 IV 1921 год. по 50 лева на работник за 1921 бюджетна година. Тая такса следва да се събира от индустриалните заведения, които имат повече от 10 и по-малко от 100 работници, ала и до днес никакви такси не сж събирани. Пред вид на това, че трябва да се съберат чрез тоя облог на най-малко 50 — 60,000 лв., то следва тая сума да си разхвърли, за да бъде полесно повосима, на по-голям брой работодатели. Понеже, от друга страна, работнически общински лекар е длъжен да контролира и обслужва всички индустриални заведения, които нямат собствен лекар, то справедливо би било облога да се разхвърли върху всички индустриални заведения, които сами не сж задължени по закона, или не издржат предвидения работнически лекар. Освен това и предвидената такса от 50 лв. ще трябва да се увеличи до 100 лв. на работник.

Общинската аптека е необходимо допълнение към безплатната медицинска помощ, като достави на бедните варненски граждани необходимите медикаментозни средства. Числото на експедираните лекарства (рецепти) ежегодно расте напр. за 1920 год. техното число е било 19,000, през 1921 г. 30,645, а през първите само четири месеца от настоящата година сж отпуснати 11,148 рецепти, или за целата година трябва да се очакват около 35,000 такива. Варненската община е получила право за откриване на концесивна нормална аптека, която ще даде възможност да се реализират и известни приходи. За развитието и разширението на сегашната аптека в нормална, сж потребни 300000 лева, каквато сума следва да се предвиди още в тазгодишния бюджет. Според моето мнение, най-подходно помещене за откриване аптеката представлява **„зала Съединение“**, след като се направят в нея необходимите поправки и приспособления.

За веществени разходи следва да се предвидят § 17. 1) общинска болница (ремонт, поддръжане и храна на болните и персонала) 330000
2) за общинските амбулатории 20000
3) за химическа лаборатория (уреди и химикали) 100000
4) медикаменти в общ. аптека 200000
5) за откриване нормална аптека 100000
6) за дезинфекционна станция и общ. пералня (ремонт и инвентар) 20000
7) за раздаване бесплатно стерилиз. млеко на бедните кармачета 20000
8) за акушерска помощ 150000
§ 18 за прекратяване епидемии и бедствия 80000
§ 19 за чистението на града (изхвърляне смет и изиращения) 1200000
Направа на сметогорни щещи . . . . .
Направа на аспирационна машина и др. 10000
Направа на един нужник и три публични писуари . . . . .

Н-ж Санитар. Отделение, Старши общ. лекар: Д-р А. Неделков.

Из дейността на отделенията и службите при общин. управление.

Общински лозов разсадник,
през юли м. 1922 год.
(продължение от брой 45).
Разни.

От 1 до 13 юли се покоси прибра в склада на фийа от парцелите № № 20, 23, 29 и 34 с 24 $\frac{1}{2}$ надници. Получи се доброкачествено фйово сено около 7,000 кг., което се складира на три купи. Покоси се тревата по пътищата и празните места и сабра, като една част се исхрани на коня и около 200 кг. струпа на една малка купичка, на 1, 3, 4 и 18, с 8 надници. От 7 до 24 юли се сабра негодната за храна трева и шума от парцелите, превози се и струпа за постели на конете, с 24 надници. На 27, 28, 29 и 30 юли се докараха 48 каруци пясък за насипване главния път, с 8 надници. На 20 VII се поляха и прекопаха борчетата. На 31 един работник поправи и постави држжките на правите лопати, а един прави вратите на оградите на разсадника.

V. Болести и неприятели.

През отчетния месец не са констатираха никакви болести и неприятели.

VI. Конюшната.

Разсадника разполага само с един кон, който е в добро състояние. За поддържането му е разходвано 98 кг. ечмик и за прислуга — 1320 лева.

VII. Приход и Разход.

Приход през отчетния месец не е достатъчен. За поддържане и обработване разсадника е разходвано през месеца:

1) за заплатата на служащите чл. 1 § 3 п. 11 б	1170 лв.
2) Добавачно и др. на служащите чл. II § 41 п. 5 а	7838 "
3) За надници на работници чл. II § 31 п. 3	49457.50 "
4) Веществени разходи чл. II § 36 п. 3	1650.05 "
5) Фураж на коня § 25 п. 1	465 "
Всичко	60580.55 "

VIII. Общо състояние.

Общото състояние на маточника и облагородените лози е много добро. Силните бури причиниха около 2—3% повреда на ластарите в маточника. От големите горещини и сушата местните лози в пасадите пострадаха доста — една малка част изсъхна; а доста имат много слаб прираст. Изглежда, че лозето в пасадите при скотобойната не ще отива добре, защото е посадено много плетко, постоянно се засипва с пясък и подпочевата вода е на 0.80—1 метр. Подставените на вкореняване II кл. резници от Шасла х. Берландиери 41 в п. „маклурата“ пострадаха твърде много от сушата, вследствие липсата на вода за навременното им поливане, защото водата, която служи за поливане, бе отбита в новия квартал; тя ще се получава слабо и малък процент укоренени лози „маклурата“. Облагородените на зеленина лози отиват отлачно.

IX. Заключение.

От изложеното се вижда, че в зависимост от времето, всички общински работи са извършени на време и се разпо-

лагаше с достатъчно работен добитък, можеше, до като има влага, преди настъпването на горещините и сушата, да се извърши още една оран с лозарското плугче и вултеатора, която, разбира се, щеше да бжде от голема полза. Силните бури исчулиха доста колци, защото сж тжнки и прогнали. Те причиниха чувствителна повреда на маточника и сжздадоха доста излишна работа, която ще отнеме много време и средства.

През месец август предстои да се извършат следните работи:

- 1) Да се поправят причинените повреди от бурите през изтеклия месец.
- 2) Да се прекопаят още един път маточника и лозята, ако позволи времето.
- 3) Ако времето наложи да се направят плодните лози четвърти път с бордошки разтвор и трети път с сярата.
- 4) Да се продължи пензирането, вършенето и вързането на лозите в маточника и плодните лози.
- 5) Да се полеят и прокопаят лозите и „маклурата“ в укоренялицето и
- 6) Да се изворят празните свободни места.

Общ. зеленчуков и градини.

Продължителната тази годишна суша попречи много на производството от общинските зеленчукови градини, особено на ония култури, които не са под вода. При все това, за време от 18 Май до 31 Август т. г. от тия градини е получено следующия вид и количество зеленчук, от който са получени показаните суми:

Желт боб 5761 кгр. получ. сума	8216.65 л.
" " 1349 " " "	2133.85 "
Сух " 536 " " "	2680. — "
Райкии боб 7266 кгр. получ.	
сума	25939. — "
Бамия 2625 кгр. получ. сума	14363. — "
Гюзум 6111 връзски получ.	
сума	907.85 "
Домати 30558 кгр. получ. сума	52917. — "
Зеле 5205 " " "	6252.20 "
Картофи 22085 кгр. получ.	
сума	36612.30 "
Краставици 71194 броя получ.	
сума	44336.50 "
Кожър 6008 връзски получ.	
сума	1032.55 "
Лук 28021 кгр. получ. сума	58037.20 "
Майданос 40646 връзски получ.	
сума	4654.35 "
Маруля 17285 връзски получ.	
сума	1796.80 "
Моркови 749 връзски получ.	
сума	602.90 "
Мамули 3199 връзски получ.	
сума	2237.80 "
Пипер 41200 кгр. пол. сума	} 4205.75 "
Пиперки 10097 броя пол. сума	
Пиперки 9600 броя получ. сума	480. — "
Репички 9236 връзски получ.	
сума	1789. — "
Салата 7261 връзска получ.	
сума	1406.10 "
Спанак 11091 кгр. получ. сума	3054.90 "
Сия патладжан 45238 броя	
получ. сума	21266.40 "
Тиква 6355 кгр. получ. сума	2518.20 "
Тиквички 17576 кгр. получ.	
сума	11179.90 "
Чесан 4255 връзски получ.	
сума	15474.10 "
Чубрица 524 връзски получ.	
сума	453.20 "

Целина 431 връзски получ.

сума 441. — "

Цвекло 5258 връзски получ.

сума 2937.80 "

Всичко приход 367926.30 "

Независимо от горния зеленчук, унищожен е такъв за сумата 1238 л. — по разваляне след изнасянето му от градините и за 1156 л. е раздаден безплатно на Старопиталището и Сиротопиталището в градът.

От изнесания от градините до 31 Август т. г. зеленчук, останал е за продажба на следующите дни за 1262 лв.

Тъй щото от 18 Май до 31 Август 1922 г. зеленчуковите градини са дали зеленчук за 371582.30 лв.

От зелето, прасата, цвекло и др. се очакват значителни приходи.

Следующия път ще изнесем и разходите, както и постъпилите още приходи.

Досегашната продуктивност на Общ. зеленчукови градини, благодарение на добрата организация и системност в работата и разпродажбата, може да се смета задоволителна.

Хроника.

Санитарна статистика. *Раждания:* 139 законородени живи, 4 законородени мъртви и 1 мъртво незаконородено, всичко 144 раждания, от които: българи 104, турци 21, гърци 2, евреи 2, други народности 15. От новородените 66 сж мъжки и 78 женски.

Умирания 87 случая, от които мъртвородени 5, по-малки от 1 година 29, от 1—5 г. 16, от 5—20 год. 8, от 20—40 г. 9, от 40—60 г. 9, от 60—80 г. 7 и от 80 г. на горе 4.

Умрелите по народност: 51 българи, 21 турци, 2 гърци, 1 еврей, 12 други народности.

От тях: 49 мъжки и 38 женски. От умрелите 13 сж умрели от заразителни болести и 74 — от незаразителни.

Санитарни. През изтеклия месец август т. г. в общинската амбулатория сж прегледани 2325 болни, от които: 583 мъжки и 920 женски, 822 повторения. През същото време по домовете им сж прегледани 188 човека, от които 62 мъжки и 133 женски; 13 повторения.

През същото време сж констатирани следните заразителни болести: коремна тиф — 10, паратиф — 1, скарлатина — 2, дизинтерия — 5, петнист тиф — 1, лещевка — 1, заушка — 1 и ерузилел (червен ветър) 1, всичко 22 случая.

За нарушение на санитарните наредби през същото време сж съставени 24 акта.

В общинската житна борса от 1 август до 16 т. септември сж докарани: жито 1303 кола, ечмик 747, овес — 446, ржж — 109, боб — 389, мисир — 8, просо — 8, леща — 3 и раица — 3 кола.

Продажна цена: жито 460 — 595 лева 100 килограма, ечмик 420 — 4.0 лева, овес 390 — 398; ржж 390 — 430; боб 530 — 560; мисир 420 — 440; просо 500 — 510; леща 480 — 485; раица — 500 лева.